

– et eksempel til etterfølgelse?

Forfattere: Annett Arntzen^{1,2}, Camilla Ihlebæk^{1,3,4}, Kjersti Lien Holte^{1,3}, Anni Skipstein^{1,5} Bengt Morten Wenstøb^{1,3}

Institusjoner: ¹Fagrådet om sosial ulikhet i Østfold, ²Universitetet i Sør Øst Norge, ³Høgskolen i Østfold,

⁴NMBU, ⁵Østfold fylkeskommune

Bakgrunn: Stadig flere opplever utenforskap og sosiale ulikheter i helse. Ulikhetene skyldes ofte sammensatte årsaker, og for å gjøre noe med slike samfunnsflokker er det viktig at ulike aktører samarbeider. Et samarbeid med akademiske miljøer har blitt pekt på som særlig viktig for å få til kunnskapsbaserte løsninger og forskningsbasert innovasjon. Dette kan være vanskelig for den enkelte kommune å få til. For å støtte kommunene har Østfold fylkeskommune et Fagråd om sosial ulikhet i helse der forskning og praksis møtes.

Beskrivelse av tiltaket: Fagrådet møtes fire ganger i året og består av forskere fra HiØ, NMBU og USN. Rådets viktigste oppgave å være rådgiver og sparringspartner for folkehelsekoordinatorer og andre ansatte i kommunene. To til tre kommuner inviteres til møtene for å diskutere lokale utfordringer med sosial ulikhet og har for eksempel tatt opp problemstillinger knyttet til byutvikling, arealplanlegging, skole og utdanning.

Resultater: Fagrådet har gjennom årene hatt besøk og dialog med mange kommuner som ønsker faglige innspill eller å diskutere utfordringer knyttet til sosiale ulikheter i helse. Fagrådet har bidratt med kompetanse til kommunale instanser innen folkehelse, byutvikling, arealplanlegging, og skole og utdanning. Fagrådets kompetanse og selvstendige rolle gjør det mulig å være premissleverandør i det offentlig ordskifte, og mer enn 30 faglig kronikker i lokale aviser i fylket har blitt publisert. Fagrådet og fylkeskommunen arrangerer en årlig nettverkssamling for alle folkehelsekoordinatorer i kommunene.

Hva har vi lært? Ansatte i kommunene står ofte alene når de jobber med problemstillinger innen folkehelse og sosial ulikhet i helse. Et fagråd kan bidra med å være en faglig diskusjonspartner, kvalitetssikre arbeid og gi informasjon om den nyeste forskningen. Likeledes gir møtene med kommunene i Østfold medlemmene som jobber i akademia en økt forståelse for lokale folkehelseutfordringer. Denne utvekslingen av kunnskap bidrar til muligheter for ny forskning, og ikke minst til økt relevans i studieprogrammene og undervisningstilbudenes innhold.

Implikasjoner for forebygging: Ved å legge til rette for møtepunkter der kommuner, fylke og akademia kan diskutere og informere hverandre får kommunene verdifull innsikt i ny forskning og en bedre mulighet for å utforme og iverksette kunnskapsbaserte tiltak for å redusere sosiale ulikheter i helse.

Hovedbudskap: Ansatte i kommunene står ofte alene i arbeidet med sosial ulikhet i helse. Et fagråd av forskere fasilitert av fylkeskommunen kan bidra med å sikre kunnskapsbaserte løsninger for kommunene.